

ELO ry/Jaana Lehto

LAUSUNTO

1 (2)

07.05.2014

VNS 4/2014 vp KEHYSSELONTEKO; ELINKEINOELÄMÄN OPPILAITOSTEN ELO RY:N LAUSUNTO VALTIOVARAINVALIOKUNNAN SIVISTYS- JA TIEDEJAOSTOLLE

Elinkeinoelämän oppilaitokset ry ELO on ammatillisten ja valtakunnallisten erikoisoppilaitosten verkosto, jonka aikuiskoulutuksen tarjonta kattaa koko elinkeinoelämän. ELO on aktiivisesti mukana vaikuttamassa ammatilliseen aikuiskoulutukseen. ELO:n oppilaitokset rakentavat elinkeinoelämän kilpailukykyä sekä parantavat työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista tarjoamalla työelämälähtöistä aikuiskoulutusta. Näin varmistetaan joustavasti työelämässä toimivien ajantasaisen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen. ELO:n oppilaitosten omistajayhteisöihin kuuluu mm. elinkeinoelämän toimialaliittoja ja suomalaisia yrityksiä.

ELO ry kiittää mahdollisuudesta ottaa kantaa kehysseleonteeseen ja esittää seuraavaa:

Elinkeinoelämän tarvitseman koulutuksen tarjonta on varmistettava

Kehysseleonteon mukaan erikoisoppilaitosten rahoitus tulee vuodesta 2017 loppumaan nyky muodossaan ja ammatillisen koulutuksen rahoitus ylipäättään tulisi koskemaan vain tutkintoja. ELO ry kannattaa ammatillisen toisen asteen koulutuksen uudistamista tavoitteina olevia tehokkuuden, tuoksellisuuden, laadun sekä työelämä- ja opiskelijälähtöisyyden parantamista. Kuitenkin on huomiotava, että luopuminen erikoisoppilaitosten rahoituksesta nyky muodossaan vaarantaa osaavan työvoiman saannin ja sitä kautta elinkeinoelämän kehittymisen, sillä on todennäköistä, että merkittävä osa oppilaitoksista ei jatka toimintaansa. Tällä hetkellä ELO:n erikoisoppilaitoksiin kohdistuva valtionrahoitus on 9 miljoonaa, josta potentiaalinen säästövaikutus on muun kuin tutkintoon johtavan koulutuksen rahoituksen osuus, arviolta noin puolet ko. summasta. Kun poistuvan tarjonnan tilalle on kehitettävä uutta, on kyseenalaista, onko säästövaikutusta ollenkaan.

Elinkeinoelämän oppilaitosten vahvuus koulutuksen järjestäjänä ei perustu volyyymiin, vaan erikoistumisalueensa osaamistarpeiden kokonaisuuden asiantuntemukseen ja aikuiskoulutuksen osaamiseen. Monipuolinen, erikoistunut koulutustarjonta tukee monipuolisen elinkeinoelämän kehittymistä ja takaa osaamisen kehittymisen myös pienemmillä aloilla. Elinkeinoelämän oppilaitokset ovat osallistuneet merkittäväällä panostuksella sekä tutkintojen kehittämiseen että tutkintojärjestelmän ylläpitämiseen mm. tutkintotoimikuntatyöskentelyssä ja oppilaitosten taustayhteisöt tarjoavat työharjoittelupaikkoja.

Erikoistuminen vahvistuu tarjonnan ja rahoitusmuotojen monipuolisuuden kautta. Ammatilliset tutkinnot muodostavat tärkeän selkärangan aikuisten osaamisen kehittämisessä, mutta niin tutkintojen tarjonta kuin osuus kokonaisuudesta vaihtelee toimialoittain. Erikoisoppilaitokset tarjoavat koulutusalaansa liittyvien tutkintojen lisäksi myös nk. työelämän tutkintoja, jotka ovat monissa työtehtävissä työskentelyn edellytys. Näiden tutkinnonomaisten koulutusten merkitystä valtioneuvoston linjaus ei tunnista.

Uudistuksen tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi tulisi tehdä vaikuttavuusarviointi siitä, kuinka paljon uudistuksella on käytännössä mahdollisuus säästää ja mitkä uudistuksen vaikutukset ovat yksilöille, yrityksille, elinkeinoelämälle sekä yhteiskunnalle ylipäättään huomioiden mm. seuraavat:

Vaikutus yksilöille

- Ammattitaidon ylläpitämisen ja kehittämisen mahdollisuuksien väheneminen
- Lakisääteisten yms. pätevyyksien tarjonnan heikkeneminen sekä suuremmat kustannukset
- Työntekijän tarjotun koulutuksen määrän väheneminen

Elinkeinoelämän Oppilaitokset ry ELO

Malmin asematie 6, 00700 Helsinki · Puhelin (09) 3509 2943
elo@kiinko.fi · www.elory.fi ·

07.05.2014

Vaikutus yrityksille

- Osaavan, kokeneen työvoiman saatavuuden heikkeneminen
- Pienivolyymisen, mutta kriittisen erikoistuneen osaamisen katoaminen

Vaikutus elinkeinoelämälle ja yhteiskunnalle

- Todelliset nettosäästöt
- Vaikutus työelämälähtöisen koulutuksen kehittämiseen, työpaikalla oppimiseen, tutkintojärjestelmän kehittämiseen ja ylläpitoon
- Vaikutukset elinkeinoelämän kilpailukyvyille, monipuolisuudelle sekä monimuotoisuuden kehittymiselle
- Työelämän tutkintojen tulevan tarjonnan pienentyminen

Kahden vuoden siirtymäaika mahdollistaa hallitun sopeuttamisen, mutta se edellyttää, että tunnustetaan muutoksen vaikutukset. On tärkeää, että järjestäjäverkkoon kuuluu edelleen myös erikoistuneita toimijoita. Järjestämislupien kriteereissä olisi huomioitava erikoistuneiden oppilaitosten suhteellinen merkitys ja vaikuttavuus, jota ei voida mitata ensisijaisesti määrällä. Rahoituslähteiden monipuolisuus, valtakunnallinen vaikuttavuus sekä toiminnan kysyntälähtöisyys on merkittäviä tekijöitä tehokkaan ja tuloksellisen koulutuksen kriteereinä. Järjestäjiä tulee kohdella yhdenvertaisesti ja verkostoitumiselle luoda edellytyksiä esim. erityyppisten omistusmuotojen yhteistyön mahdollistavilla malleilla.

Elinkeinoelämän Oppilaitokset ELO ry:n hallituksen puolesta

Kaisa Tuuliainen
Hallituksen puheenjohtaja

Jaana Lehto
Toiminnanjohtaja

ELO ry:n oppilaitokset:

ABB Oy, Business School	AEL
Askon ammattioppilaitos	AVA-instituutti
Avia College, Ilmailulaitos Finavia	Finanssi- ja vakuutus koulutus, FINVA
Finnair ilmailuopisto	Jollas Instituutti
Kiinteistöalan koulutussäätiön ammatillinen oppilaitos	K-instituutti
Kone Oy:n teollisuusoppilaitos	Konecranes Instituutti
Lihateollisuusopisto	M.S.F. – oppilaitos Oy
Markkinointi-instituutti	MJK-instituutti
Nokia teollisuusoppilaitos Oyj	POHTO
Rakennusteollisuuden koulutuskeskus	Rastor Oy
RATEKO	
Riihimäen ammattioppilaskoulu	Ruukki Teollisuusoppilaitos
Sanoma Akatemia	Sisun teollisuusoppilaitos
STX Finland Laivanrakennusoppilaitos	Suomen Ympäristöopisto SYKLI
Tampellan Teollisuusoppilaitos Oy	Toyota ammattioppilaitos
UPM Teollisuusoppilaitos	Valmet Automotive Oy:n teollisuus-oppilaitos
Wärtsilä Vaasan konepajakoulu	